

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Вступ до фаху»

Рівень освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	1 семестр (1 чверть)
Кількість кредитів	3 кредитів ЄКТС (90 годин)
Заняття:	Осінній семестр
лекції:	2 години на тиждень
	4 години
практичні заняття:	на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7261>

Кафедра, що викладає:

Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладач:

Багрім Ольга Андріївна

к. держ. упр., доцент кафедри

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Bahrim/Bagrim.php>

E-mail:

Bahrim.O.A@nmu.one

1. Анотація до курсу

Під час вивчення дисципліни «Вступ до фаху» ви ознайомитеся з основами теорії та практики публічного управління та адміністрування, що є фундаментом для подальшого професійного зростання у цій галузі.

Ви дізнаєтеся про сутність, мету, завдання, принципи, функції та закономірності публічного управління як суспільного явища. Особлива увага приділяється аналізу структури та специфіки функціонування органів влади в Україні – законодавчої, виконавчої та судової гілок, а також ролі місцевого самоврядування в системі публічного управління.

Протягом курсу ви опануєте основи вироблення, ухвалення та реалізації управлінських рішень; навчитесь критично осмислювати вплив морально-етичних цінностей, принципів доброчесності й прозорості на ефективність управлінських процесів.

Вивчаючи дисципліну, ви сформуєте уявлення про професійну діяльність публічного службовця, напрями підвищення його конкурентоспроможності на ринку праці, зокрема в умовах цифровізації, децентралізації, війни та післявоєнної відбудови. Ви отримаєте знання, які дозволять інтегрувати сучасні інструменти публічного управління у практику, враховуючи виклики кризових ситуацій, потреби громадянського суспільства та принципи стратегічного розвитку.

Цей курс допоможе вам усвідомити соціальну значущість обраної професії та сформувати відповідальне ставлення до своєї майбутньої ролі у демократичному суспільстві.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни «Вступ до фаху» – сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про сутність, зміст, завдання та особливості професійної діяльності у сфері публічного управління та адміністрування; забезпечити набуття базових теоретичних знань, розуміння структури й функціонування публічної влади та управлінських процесів, а також сформувати первинні практичні компетентності, необхідні для подальшого професійного розвитку й ефективного застосування знань у публічному секторі.

Завдання курсу:

- надати здобувачам вищої освіти цілісне уявлення про теоретичні основи, принципи, функції, завдання, закони та цілі публічного управління та адміністрування;
- розкрити ключові етапи еволюції, трансформації, модернізації та реформування публічного управління в Україні, охарактеризувати їх особливості та сучасні виклики;
- сформувати розуміння взаємозв'язку між публічним управлінням і державною владою, особливостей функціонування органів законодавчої, виконавчої та судової влади, органів місцевого самоврядування;
- ознайомити з публічним управлінням як процесом вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, їх ефективністю та результативністю;
- систематизувати знання щодо професійної діяльності фахівців у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи професійні компетентності, етичні засади, комунікаційні навички;
- розкрити роль нормативно-правового забезпечення в організації освітнього процесу, зокрема щодо академічної доброчесності, а також функціонування студентського самоврядування в НТУ «Дніпровська політехніка»;
- сприяти розвитку навичок критичного мислення, аналітичної рефлексії, аргументації, узагальнення та генерації нових ідей, необхідних для професійної діяльності в публічній сфері.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

- *Знати і розуміти* теоретичні основи, основні положення, принципи, закони, завдання і цілі публічного управління та адміністрування.
- *Демонструвати розуміння* еволюції, реформування, модернізації та трансформації публічного управління в Україні, враховуючи сучасний контекст.
- *Визначати* особливості функціонування та взаємозв'язок між публічним управлінням та владою, вміти характеризувати види органів законодавчої, виконавчої та

судової влади України; характеризувати сутність, роль, функції, правові засади здійснення місцевого самоврядування в системі публічного управління.

– *Характеризувати* публічне управління та адміністрування як процес вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, розуміти алгоритм вироблення та реалізації ефективних управлінських рішень.

– *Визначати та характеризувати* змістовні складові професійної діяльності фахівців у сфері публічного управління та адміністрування; знати напрями підвищення конкурентоздатності фахівців спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування на ринку праці; інтегрувати отримані знання задля організації ефективної професійної діяльності в умовах війни та післявоєнний період.

– *Розуміти та характеризувати* основні положення нормативно-правового забезпечення організації навчального процесу та напрями студентського самоврядування в НТУ «Дніпровська політехніка»; ознайомитися із основними принципами академічної доброчесності в освітньому процесі; вміти генерувати нові ідеї з метою забезпечення їх високого рівня ефективності як провідної складової сучасної демократичної вищої школи та прояв публічного управління.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Теоретичні засади публічного управління та адміністрування

1.1. Феномен управління: природа, сутність та складові. Управління як суспільне явище

1.2. Публічне управління, публічне адміністрування та державне управління: співвідношення понять

1.3. Різновиди управління. Форми, методи та функції управління

1.4. Принципи, закони, завдання і цілі публічного управління та адміністрування

1.5. Еволюція публічного управління в Україні та його сучасна трансформація

Тема 2. Публічна влада як основа публічного управління

2.1. Поняття влади. Публічна влада та публічне управління

2.2. Влада як інструмент реалізації публічного управління. Питання легітимності

2.3. Форми реалізації влади в Україні

2.4. Світові моделі публічного управління та адміністрування

2.5. Органи виконавчої влади в системі публічного управління

2.6. Сучасні тенденції розвитку публічного управління в Україні: реформи, цифровізація, децентралізація

Тема 3. Місцеве самоврядування в системі публічного управління

3.1. Поняття місцевого самоврядування. Основні чинники його становлення

3.2. Повноваження та компетенції органів місцевого самоврядування

3.3. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування

3.4. Посадові особи місцевого самоврядування: статус, повноваження, відповідальність

3.5. Громадська участь та взаємодія місцевої влади з інститутами громадянського суспільства

3.6. Децентралізація як умова ефективного публічного управління на місцях

Тема 4. Прийняття та реалізація управлінських рішень у публічному секторі

- 4.1. Управління як визначальна функція публічного адміністрування
- 4.2. Сутність і види управлінських рішень
- 4.3. Методологія прийняття управлінських рішень
- 4.4. Етапи процесу прийняття рішень у публічному управлінні
- 4.5. Моніторинг і контроль виконання управлінських рішень
- 4.6. Типові помилки в управлінських рішеннях і механізми їх уникнення

Тема 5. Професійна діяльність фахівців у сфері публічного управління та адміністрування

- 5.1. Специфіка професійної діяльності публічних службовців
- 5.2. Формування професійних компетентностей публічного службовця: підходи та практики
- 5.3. Методи та інструменти розвитку професійного потенціалу фахівців
- 5.4. Етичні стандарти та публічна відповідальність службовця

Тема 6. Академічне середовище як простір становлення фахівця

- 6.1. Нормативно-правове забезпечення організації навчального процесу в НТУ «Дніпровська політехніка»
- 6.2. Принципи академічної доброчесності в освітньому процесі
- 6.3. Роль студентського самоврядування як провідної складової сучасної демократичної вищої школи та прояв публічного управління
- 6.4. Участь студентів у формуванні освітнього середовища: права, ініціативи, відповідальність

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Теоретичні засади публічного управління та адміністрування
2. Публічна влада як основа публічного управління
3. Місцеве самоврядування в системі публічного управління
4. Прийняття та реалізація управлінських рішень у публічному секторі
5. Професійна діяльність фахівців у сфері публічного управління та адміністрування
6. Академічне середовище як простір становлення фахівця

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ:

Індивідуальне завдання полягає у підготовці та захисті есе за обраною тематикою, що відповідає змісту дисципліни.

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) індивідуального завдання перед аудиторією (бажано використовувати MS PowerPoint).

Вимоги до виконання індивідуального завдання:

- чітка структура есе згідно з рекомендованим планом (вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел);
- логічне та послідовне розкриття теми з опорою на теоретичні підходи, нормативно-правову базу та приклади з практики;
- аналітичний і узагальнюючий характер викладеного матеріалу;
- наявність аргументованих висновків за кожним із ключових питань дослідження;

– дотримання вимог академічної доброчесності та правил оформлення письмових робіт (мовна грамотність, посилання на джерела, належне оформлення презентації тощо).

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів вищої освіти).

Тематика індивідуальних завдань:

1. Управління як суспільне явище: сутність, функції, цілі.
2. Публічне управління та адміністрування: співвідношення понять.
3. Принципи, методи та інструменти публічного управління.
4. Публічне управління та влада.
5. Держава як суб'єкт управління суспільним розвитком.
6. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної складових.
7. Місцеве самоврядування та його роль у публічному управлінні.
8. Органи виконавчої влади в системі публічного управління.
9. Специфіка публічного управління в Україні.
10. Особливості формування громадянського суспільства в Україні.
11. Поняття та сутність управлінського рішення.
12. Публічне управління як процес вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.
13. Цінності публічного адміністрування та «дерево цілей» як стратегічний інструмент.
14. Методи публічного адміністрування: традиційні та інноваційні підходи.
15. Сутність та види управлінських рішень у публічній сфері.
16. Результативність та ефективність публічного управління: оцінка управлінських рішень та діяльності органів влади.
17. Помилки в управлінській діяльності: типологія та шляхи запобігання.
18. Складові професійної діяльності фахівця з публічного управління та адміністрування.
19. Комунікаційний процес у системі публічного управління.
20. Зворотний зв'язок як основа ефективного управлінського спілкування.
21. Етичні засади професійної діяльності публічних службовців.
22. Формування іміджу публічних службовців.
23. Професійна відповідальність та прозорість у діяльності публічного службовця.
24. Інклюзивність, гендерна чутливість та культура спілкування на публічній службі.
25. Роль стратегічних комунікацій у реалізації політик публічного управління.
26. Роль цифрових технологій у публічному адмініструванні.
27. Громадянське суспільство та його вплив на систему публічного управління.
28. Цифровізація та децентралізація як сучасні тренди трансформації публічного управління в Україні.
29. Управління в умовах криз та надзвичайних ситуацій: виклики для публічних службовців.
30. Соціальна відповідальність публічної влади в умовах війни та післявоєнної відбудови.
31. Академічна доброчесність як елемент публічного управління в освітньому середовищі.
32. Студентське самоврядування як форма реалізації публічного управління у вищій освіті.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активований корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів за виконання практичних завдань, виконання та публічної презентації результатів індивідуального завдання та поточного тестування, складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами участі у дискусіях під час проведення інтерактивних лекцій, шляхом усних опитувань/відповідей на запитання викладача. Загалом за участь у дискусіях під час проведення інтерактивних лекцій, усних опитуваннях/відповідей на запитання викладача отримується **максимум 40 балів**.

Практична частина (індивідуальні і командні завдання) оцінюється за результатами виконання практичних завдань, які виконуються під час практичних занять та виконання та публічній презентації результатів індивідуального завдання, зміст якого описано у розділі 4. При несвоєчасному здаванні практичної роботи оцінка знижується вдвічі. У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (диференційований залік)** під час сесії.

Підсумкове оцінювання проводиться у вигляді диференційованого заліку, який включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **20 тестових завдань з теоретичної частини** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 3 бали (разом 60 балів) та **10 тестових завдань з**

практичної частини, кожне з завдань оцінюється максимум у 4 балів (разом 40 балів), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. **За підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.**

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2024-2025 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на Ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою Вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати Ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Система публічного управління та адміністрування: навч. наоч. посіб. [Електронне видання] / Є. І. Бородін, Т. М. Тарасенко; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 187 с.

2. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін та ін.; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпро : ГРАНІ, 2018. – 384 с.

3. Публічна служба: навчальний наочний посібник / Гончарук Н. Т., д. держ. упр., професор, заслужений діяч науки і техніки України, Сорокіна Н. Г., д. держ. упр., доцент. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. 341 слайд.

4. Державне та регіональне управління: підручник / Є.Г. Карташов, В.В.Євдокимов, І.О.Драган, О.І.Дачій та ін.; за заг.ред. Є.Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/ebdd3d0e-8f3f-4352-b52d-76b379fd58f3/content>

5. Публічне управління та адміністрування. Радник-консультант органів державної влади: навч. метод. комплекс / проф. І. П. Бідзюра, проф. Ю. П. Сурмін, доц. Н. В. Грабовенко, доц. В. В. Утвенко, доц. А. М. Шаповалова / за заг. ред. проф. І. П. Бідзюри, проф. Ю. П. Сурміна, доц. Н. В. Грабовенко. Київ.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 500 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/derzh_upravl_2018.pdf

6. Міжнародні стандарти державного управління: навч. посіб.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т.О. Коломосьць; Запорізь. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. Запоріжжя: Гельветика, 2018. 55 с.

7. Загуменник В.І. Державне управління та виконавча влада в Україні: навч. посіб. / В.І. Загуменник, В.В. Проценко ; Київ, 2015. 295 с.

8. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с. URL: <https://cutt.ly/wCAouJG>

9. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Харків: НУЦЗУ, 2020. 175 с. URL: <https://cutt.ly/aCAokDf>

10. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / Ю. Є. Вороніна. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/346596794.pdf>

11. Куйбіда В. С., Білинська М. М., Петрос О. М. Публічне управління: термінологічний словник: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2018. 224 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_888_37081450.pdf

Нормативні документи

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними Законом України № 2222-IV від 8 груд. 2004 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

2. Закон України «Про державну службу» від 10 груд. 2015 р. № 889. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 черв. 2001 р. № 2493. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квіт. 1999 р. № 586. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 25 трав. 1997 р. № 280. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

6. Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 верес. 2012 р. № 5203-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лют. 2014 р. № 794. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

8. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 берез. 2011 р. № 3166. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

9. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовт. 2014 р. № 5113. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Закон України «Про адміністративну процедуру» від 16.11.2021 р. № 3475. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

11. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

12. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

13. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 р. № 156- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>

14. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» від 16.04.2020 р. № 562-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-20#Text>

15. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» від 12 травня 2022 року № 2259-IX. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

16. Указ Президента України «Питання управління державною службою в Україні» від 18 лип. 2011 р. URL: <http://www.president.gov.ua/>

17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження положення про НАДС» від 1 жовт. 2014 р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців» від 23 серп. 2017 р. № 640. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

19. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про Стратегію реформування державного управління України на період до 2021 р.» від 24 черв. 2016 р. № 474-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

20. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» від 1 груд. 2017 р. № 974-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

21. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах та затвердження плану заходів щодо її реалізації» від 1 груд. 2017 р. № 844-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

22. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 27 груд. 2017 р. № 1013-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

23. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування системи оплати праці державних службовців та затвердження плану заходів з її реалізації» від 27 трав. 2020 р. № 622-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

24. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання реформування державного управління України» від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

25. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про проведення функціонального аудиту органів виконавчої влади» від 16 вересня 2022 р. № 824-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

26. Стратегія людського розвитку: Указ Президента України від 2 червня 2021 року №225/2021– [Електронний ресурс] – URL: <http://www.president.gov.ua/>

27. Європейське врядування Біла Книга. Комісія Європейських Співтовариств Брюссель, 25.7.2001 COM(2001) 428 остаточна редакція. URL: <https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2016/01/Bila-knyga-YEvropey-ske-vryaduvannya.pdf>

28. Рекомендації стосовно формування політики з питань Плану відновлення місцевого самоврядування від наслідків війни. Центр експертизи доброго врядування. Рада Європи. м. Страсбург, 30 червня 2022 року CEGG/PAD(2022)3. URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/CEGG-PAD-on-Ukraine-Recovery-Strategy-in-LSG-area_UKR_FINAL.pdf

Додаткові

1. Куйбіда В. С. Організація публічної служби України : монографія / В. С. Куйбіда, О. В. Хорошенюк. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2016. – 271 с.
2. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. Київ : НАДУ, 2018. – 224 с.
3. Історія державного управління / кол. авт. ; за заг. ред. чл.- кор. НАН України, проф. В. С. Загорського, проф. О. Я. Красівського, доц. О. Ю. Мороза. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 368 с.
4. Кравченко В. В., Бородін Є. І., Квітка С. А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління : навч. посіб. у схемах. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 148 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mistseve_samovryaduvannya.pdf
5. Управління персоналом в органах публічної влади : навч. посіб. авт. кол. С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, К. В. Комарова, Н. А. Липовська, Т. М. Тарасенко. Дніпро. : ДРІДУ НАДУ, 2019. 200 с.
6. Взаємовідносини держави та суспільства / В. М. Алексєєв, Н. А. Липовська. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 172 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Vzayemovidnosyny_derzhavy_ta_suspilstva.pdf
7. Вольська О. М. Ефективність публічного управління як результат суспільних процесів у державі. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2020. No 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2020_1_3
8. Дурман О. Л., Полосьмак К. О. Аналіз нових концепцій публічного управління та ступінь їх «адекватності» реаліям сучасного світу. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2020. No 1. URL: http://el-zbirn-du.at.ua/2020_1/7.pdf
9. Дука А. П. Критерії оцінювання соціально-економічної дієвості сучасного публічного управління. Проблеми сучасних трансформацій. Серія : право публічне управління та адміністрування. 2021. №2. С. 76–83. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/182>
10. Багрім О. А. Розвиток професійного потенціалу державних службовців України на засадах «системи заслуг»: світовий досвід» // Публічне адміністрування : теорія та практика : електр. зб. наук. пр. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. – Вип. 2 (22) – Режим доступу : [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-02\(22\)/16.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-02(22)/16.pdf).
11. Bahrim O. Directions of potential formation of civil service of Ukraine under the axiological transit / O. Bagrim // The scientific heritage. – Vol. 6. – No 56 (56). – Budapest: TSH, 2020. – 22 – 26.
12. Багрім О.А. Сучасний стан формування потенціалу державної служби України в умовах аксіологічного транзиту: проблеми та перспективи / О.А. Багрім // Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. - №6. – Дніпро, 2021. – С. 48-53. doi: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.6>
13. Багрім О.А. Особливості розвитку професійного потенціалу державних службовців у воєнний та поствоєнний період в Україні / О.А. Багрім // Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. - №2. - Дніпро, 2023. – С. 9-14. doi: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.2.1>
14. Багрім О.А. Особливості розвитку професійного потенціалу державних службовців в умовах воєнного стану України. "Наукова весна 2023": матеріали XII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених,

Дніпро, 1-3 березня 2023 року. НТУ «Дніпровська політехніка» – Дніпро: НТУ «ДП», 2023. – 483 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал.
URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Президент України: офіційне Інтернет-представництво.
URL: <http://www.president.gov.ua/>
3. Головний правовий портал України.
URL: <http://www.ligazakon.ua/>
4. Кабінет Міністрів України: офіційний веб-портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Національне агентство України з питань державної служби: офіційний веб-портал. URL: <http://www.nads.gov.ua>.
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
7. Національна історична бібліотека України.
URL: <https://nibu.kyiv.ua/>
8. Центр політико-правових реформ. URL: <http://www.pravo.org.ua/>
9. Public service Europe. URL: <http://www.publicserviceeurope.com/>
10. European CAF Resource Centre, EIPA.
URL: <https://www.eipa.eu/caf-resource-centre/>
11. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». URL: <https://ird.gov.ua/>
12. Інститут регіонального розвитку. URL: <https://www.institute.lviv.ua/index.php/uk/proect>
13. Портал управління знаннями. Освітня платформа у сфері професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/>
14. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.center.gov.ua/pro-tsentr/proekti/sigma>
15. The European Institute of Public Administration. URL: <https://www.eipa.eu/>
16. Public administration and governance. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/public-administration-and-governance_en
17. Principles of Public Administration for European Neighbourhood Policy countries. SIGMA. URL: <https://www.sigmaweb.org/publications/principles-public-administration-european-neighbourhood-policy.htm>